

Debatt | Psykiatri

Å bryte ned stigma er en felles oppgave

Styret i Norsk psykiatrisk forening

Lytt til saken • 4 minutter

Negative medieoppslag om psykofarmaka er med å vedlikeholde og tidvis øke stigma, understreker styret i Norsk psykologisk forening. Foto: Jem... Vis mer

For oss har poenget vært å løfte selve fenomenet pilleskam.

Publisert: 07.09.2023 07:00

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan [her](#).

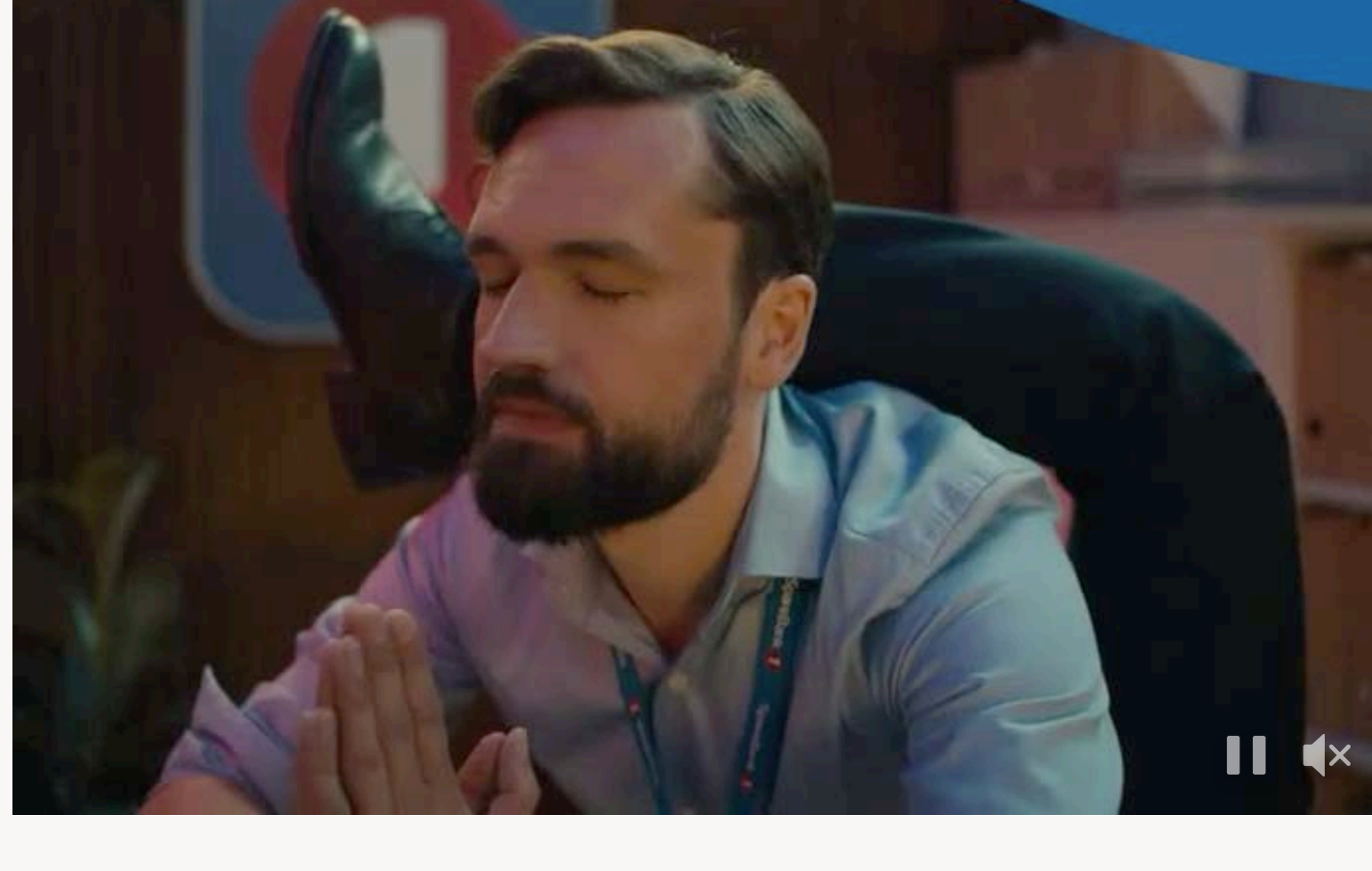
Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Vår intensjon med å skrive kronikken om «pilleskam» var å gjøre livet lettere for dem som har nytte av medikamenter. Vårt ønske er at alle pasienter innen psykisk helse skal få optimal behandling. Ikke bare med medikamenter, men også det.

Vårt engasjement er rettet mot den alvorlige helseutfordringen stigma knyttet til psykiske lidelser faktisk er. Det må vi stå sammen om, uansett faglig ståsted.

Artikkelen fortsetter under annonsen

Åpenheten rundt mental helse har økt betydelig de siste årene. Likevel er mennesker med psykiske lidelser i betydelig grad fortsatt stigmatisert og utvikler i mange tilfeller selvstigma. Stigma er knyttet både til lidelsen og behandlingen - og kanskje særlig til den medikamentelle behandlingen.

Informerte valg

Noen etterlyser tall - hvor mange rammes av pilleskam? For oss har poenget vært å løfte selve fenomenet. Men fra flere metaanalyser vet vi pasientenes holdninger til medikamenter er en av de viktigste årsakene til at de slutter med virksom behandling, eller ikke starter opp i det hele tatt.

Mange slutter også med medisiner fordi de blir minnet om egen sykdom. Noen opplever at medikamenter viser svakhet. For oss er hovedbudskapet at alle skal kunne ta gode informerte valg om bruk av medisiner, uten at tunge negative eller derfor positive stemmer bidrar til dårlige valg.

Vi forventer respekt for pasienter som velger å bruke medisin legen anbefaler, og respekt for de som etter grundig vurdering velger å la være

Det er en felles oppgave å bryte ned stigma, og det krever en kontinuerlig årvåkenhet. Negative medieoppslag om psykofarmaka er med å vedlikeholde og tidvis øke stigma.

Bivirkninger forekommer

Vårt engasjement i denne saken bunner ikke i en spesiell ideologisk forståelse av hva psykiske lidelser er. Vi argumenterer ikke for økt eller redusert bruk av medikamenter. Heller ikke om de skal forstås ut fra en medisinsk, psykologisk eller psykososial ramme.

Psyke og soma går hånd i hånd. Det er et faktum at psykiske lidelser i mange tilfeller kan avhjelpes ved bruk av medisiner, oftest kombinert med andre tiltak.

Hva psykiske lidelser er, og hva behandlingen bør bestå av, er en egen diskusjon vi oppfordrer til som del av den løpende faglige utviklingen.

Vi erkjenner at mange pasienter har bivirkninger og derfor velger ikke å bruke medisin. Vi erkjenner at det er traumatisk å oppleve tvangsmedisinering. Alle mennesker har behov for tilhørighet og trygghet. Helsepersonell (herunder psykiatere) må opptre respektfullt og ydmykt. Samtidig må helsepersonell fremmøte profesjonalitet, ta ansvar og kunne formidle også ubehagelige budskap når det er realiteten.

Forventer respekt

Vi mener at medisin ikke alltid er skadelig, og at det ikke er et mål at færrest mulig skal bruke medikamenter. Vi mener at ikke alle psykiatriske lidelser kan håndteres like bra uten medisin. Vi mener at psykiatere og andre leger som anbefaler og foreskriver psykofarmaka, gjør det fordi de vil pasientens beste og ut fra beste faglige skjønn.

Vi forventer respekt for våre kolleger og medlemmer som hver dag (og natt) gjør en iherdig innsats for at pasientene skal få optimal utredning og behandling i tråd med beste gjeldende kunnskap. Vi forventer respekt for pasienter som velger å bruke medisin legen anbefaler, og respekt for dem som etter grundig vurdering velger å la være.

Innlegget er signert av styret i Norsk psykiatrisk forening:

Lars Lien, leder

Solveig Klæbo Reitan, nestleder

Niclas Jørgen Nilsson Halvorsen

Anna Ulrika Larsson

Kristina Norheim Lorentzen

Elisabeth Mork

Shahram Shaygani

Marianne Smetop

Melissa Anne Elin Authen Weibell

[Skjul kommentar](#)

Velkommen til Aftenpostens kommentarfelt! Vi setter pris på dine bidrag, så lenge du bruker fullt navn og holder deg til saken. Innleggene blir som regel kontrollert først etter publisering. Les mer om Aftenpostens debattregler [her](#).

Si din mening, Greta!

[Publiser kommentar](#)

[GD](#)

[Tips oss](#)

[Send innlegg](#)

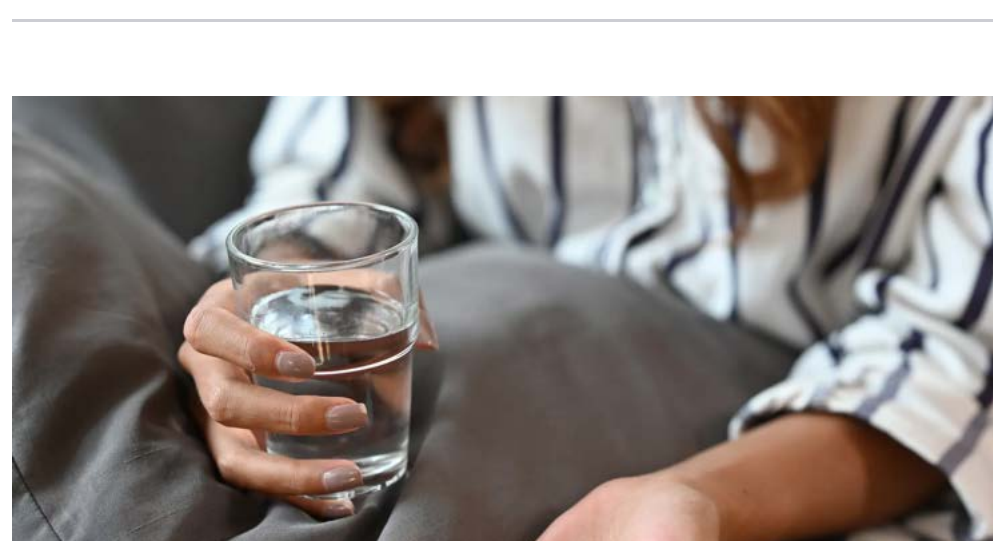
Les videre

Debatt 22. august
De negative kommentarene illustrerer behovet for vår kronikk om pilleskam

Kronikk 10. august
«Pilleskam» i psykiatrien bunner i gamle fordommer eller manglende kunnskap

Debatt 16. august
Er det rart psykiatriske pasienter er skeptiske til piller?

Debatt 24. august
«Pilleskam» i psykiatrien bunner i gamle fordommer eller manglende kunnskap

[Psykiatri](#) [Psykisk helse](#) [Psykisk helsevern](#)

Mest lest akkurat nå

- Sprek** | I går 19:30
Thor Gotaas drikker «ulovlig» melk som godis. Gambler med helsen, mener professor.
- Verden** | For mindre enn 3 timer siden
Presten **hylet Stalin** på en uvanlig måte. Det fikk patriarken til å sette vordkaen i vrangstrupen.
- Kommentar** | I går 23:52
Hysj, mor og far snakker
- Norge** | I går 19:44
Forskere er sikre: Det er gjort regnefeil på nasjonale prøver i ti år
- Politikk** | I går 23:07
«Gamle-Vedum» dukket opp igjen. Her er fem høydepunkter fra partilederdebatte.

[Tilbake til forsiden](#)

